Rapport från livet med Up With People

Jag blev utklädd till Flamenca av min spanska värdfamilj i Gütersloh, Tyskland.

Apeldoorn, Holland, mars 1992

Kära vänner!

Har du någonsin funderat på hur det skulle vara att leva som en prins? Själv hade jag inte ens drömt om att få träffa en riktig prins, men nu bor jag hos värdfamiljen von Vollenhoven i Holland, där mamma peter prinsess Margriet och barnen heter prins Bernard, prins Maurits, prins Peter Christiaan och prins Floris! Up With People, den internationella utbildnings- och underhållningsorganisationen, har skickat mig hit på "promotion" i marknadsföring. Jag skall vara här i Apeldoorn i fyra veckor tillsammans med Lee Ann från Kanada och Rex från Holland, för att förbereda allt innan resten av gruppen anländer. Den elfte april är det dags för en show på Orpheus-teatern, och vårt jobb är bland annat att se till att alla 900 platserna är fyllda.

Vi måste också se till att de 150 medlemmarna i vår cast har värdfamiljer att bo hos, mat att äta och "community involvement" att sysselsätta sig med. "Community involvement", samhällstjänstsaktiviteter, kan liknas vid ett slags volontärarbete. Vi gör allt från att städa äldre människors hus till att besöka fängelser och lyssna på talare från till exempel Röda Korset.

"Promotion"-teamet här i Apeldoorn har det lite stressigare än vanligt på grund av att vi inte har någon sponsor. Lyckligtvis har vi stöd från Kungliga palatset, "Palais Het Loo", genom att få använda deras kontorslokaler.

Jag är bland annat ansvarig för att engagera media och se till att vi får tillräckligt med publicitet. För den kommande veckan ska vi (marknadsföringsteamet) försöka locka tidningar, radio och lokal-TV genom att vara levande mannekänger för Benetton, och genom en omfattande "Karaoke"-tävling där vinnarna får biljetter till vår show. Ett av mina andra ansvarsområden är att kontakta lokala organisationer och ordna "community involvement"-aktiviteter för 150 personer. Jag har redan schemalagt hälften av aktiviteterna: dans med rullstolsbundna barn, trädgårdsarbete i den Kungliga trädgården, en diskussion om militärpolissystemet i Holland med en kapten och prins Peter Christiaan, samt diskussion med en grupp flyktingar som väntar på asyl. Vad resten av gruppen ska göra har jag en dryg vecka på mig att förbereda.

Det är hektiska, men lärorika, dagar här i Holland. Jag lär mig bland annat att hålla tal inför stora grupper och förklara vad Up With People är. I Apeldoorn är den svåraste uppgiften att övertyga folk om att Up With People inte är en religiös sekt. Vårt syfte är att öka förståelsen mellan jordens alla folk. Alla i min grupp har sin egen tro. Det är ännu svårare att förklara detta på holländska.

Jag har gjort bort mig med språkfel många gånger, men pinsammast var det nog här om kvällen då jag skulle släppas in av en av vakterna till mitt hem. När jag frågade om jag kunde gå runt grinden lät det tydligen som om jag kallade den vaktande kaptenen "ko". Som tur var skrattade vi båda åt mitt misstag! Jag fortsätter med tappra försök att lära mig detta språk.

Förra veckan fick jag äntligen tillfälle att prata svenska igen, då svenska ambassadören Göte Magnusson kom på besök till Palais Het Loo. Ambassadören skulle officiellt stänga en utställning om svenska tapperhetsmedaljer i det nybyggda museet, så jag passade på att bjuda honom till vår föreställning.

I början av denna månad var vi i Oelde, Tyskland, där en tjugoårig tyska med en kronisk hjärnsjukdom hade en sista önskan: att uppträda med Up With People. Katrin fick sin önska uppfylld och gav samtidigt oss alla en tankeställare. I stället för att klaga på att vi har framträtt samma show över hundra gånger är jag tacksam över att få vara frisk och få resa runt jorden i ett år.

Detta är har verkligen gett mig tillfälle att bo hos olika sorters familjer. Jag har bott med spanjorer, amerikanare, kanadensare, tyskar, indier och svenskar, jag har bott med fattigt folk, som inte ens har en dörr till huset, och nu bor jag hos kungliga familjen i Holland, där vakter öppnar dörren åt mig. Visst känns det underligt att ha vakter 45 timmar per dygn, men prinsessan själv är hur mänsklig som helst, precis som alla andra värdmammor jag haft. Mr Van Vollenhoven, min värdpappa, är en skämtare utan like. Han envisas till exempel med att kalla mig och Lee Ann för "miss Sverige" och "miss Canada".

Nu måste jag återgå till arbetet och ringa till en radiostation jag bokat för en intervju.

Tot ziens! (Vi hörs! på holländska)

LENA MJÖRNDAL

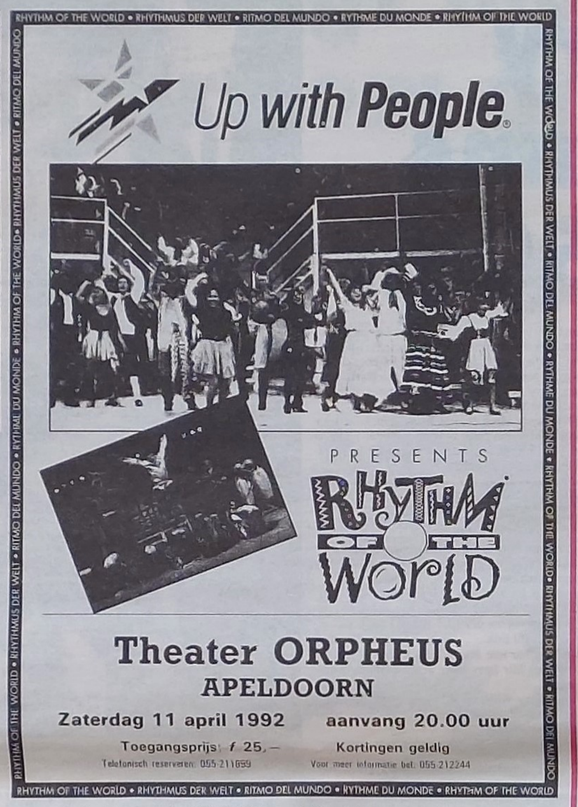

Detta är ett av de 1 700 flygblad som vi delat ut de senaste veckorna.

Tänk att leva som en prinsessa

Här i en helt annan skepnad! Carina hugger till med bambusvärdet under ett av sina träningspass i den japanska sporten kendo. Den japanska försvarssporten har hon också utövat under lång tid i Japan där hon har en speciell lärare.

Foto: PATRICK DEGERMAN

Här är Carina Holmberg tillsammans med barnen på daglset Bruket i Bergsbyn, i rollen som förskollärare. *Foto: MARTIN LINDQVIST*

Samma person i helt skilda roller

Alltid på hugget tack vare kendo

Carina Holmberg arbetar som förskollärare på daghemmet Bruket i Bergsbyn, Skellefteå.

En 30-årig tjej som har god hand med barnen.

Men när hon så byter skepnad blir Carina något helt annat – då hon med ett vrål hugger till med bambusvärdet över huvudet på sin motståndare.

– För mig är kendo, iaido och jodo ett sätt att leva, säger hon.

Det var för tio år sedan som Carina Holmberg kom i kontakt med budosport för första gången, då handlade det om jiu-jutsi.

Den direkta orsaken till att Carina började träna var helt enkelt att hon var rädd.

– Ja, då bodde jag i Stockholm. En natt blev jag jagad i tunnelbanan, så fort har jag nog aldrig sprungit. Därför ville jag lära mig karate eller jiu-jutsi för att försvara mig.

– Men 1986 började jag intressera mig mer för iaido och jodo, två andra grenar inom budosporten, säger Carina.

Tränar på balkongen

Två år senare började Carina med kendo men det är iaido som hon föredrar framför de andra.

När hon, försedd med ett riktigt samurajsvärd, tränar sig i att försvara och utmanövrera tänkta motståndare, motståndare som plötsligt kan anfalla när som helst och från alla slags håll.

– Iaido brukar jag i bland träna hemma på balkongen på sommaren, säger Carina.

Då har det hänt att ett och annat barn från Carinas dagis Bruket i Bergsbyn sett henne med samurajsvärdet

– Ja, då har de verkligen spärrat upp ögonen, skrattar Carina.

Några av barnen har också sett Carina agera i kendo när man haft uppvisningar.

– Då har de haft svårt att tro att det är jag som finns bakom utrustningen med gallermasken, säger hon.

Två år i Japan

Carina har inte bara nöjt sig med att utöva de olika budosporterna i Sverige.

– Nej, det har också blivit träning och tävlingar i budosportens hemland, Japan.

Första gången Carina åkte till Japan var i juli 1987 då hon åkte dit som utbytesstudent.

– Förutom att jag tränade för min specielle lärare, kallad "sensei", jobbade jag på daghem och gick i skola.

Det var ett tufft år.

– Ja, den familj jag bodde hos kunde inte ett ord engelska. Så det var bara att börja lära sig japanska, säger Carina.

Och hon började behärska språket så pass att hon bland 40 utländska studenter tog andrapris i en uppsatstävling.

Något som betydde en hel del då Carina fick kulturvisum för att tillbringa ytterligare ett år i Japan – Carina kom hem från Japan i juli 1988 och återvände i september samma år!

– Sedan arbetade jag och tränade där till i maj 1989.

Ytterligare en resa har Carina gjort till Japan och staden Kawasaki där hennes lärare finns.

Ny resa i sikte

– Ja, den resan var pirrig, säger Carina. Då åkte jag dit för att få en högre gradering i iaido och jodo. Hade jag misslyckats hade det varit som att slänga 25 000 kronor i sjön, det resan kostade.

Men Carina återvände hem med välförtjänt ärende.

– Det kan bli en ny resa till Japan 1995, då först har jag rätt att försöka nå en ännu högre gradering. det måste gå ett visst antal år mellan de olika graderingarna.

I iaido har Carina fyra dan, i jodo tre.

– Det högsta man kan nå är tio dan. Men det är det få människor i världen som lyckats med, säger Carina.

Under tiden i Japan lärde hon sig också ett och annat om sättet att vara som människa.

– Ja, framför allt den artighet och vänlighet som är så markant i Japan. Det har nog påverkat mig positivt. När jag kom hem efter ett år i Japan var det rena kulturchocken, jag tyckte många var så otrevliga här hemma. I Japan är egoism och snålhet väldigt sällsynt i umgänget med andra människor.

Dyrt med samurajsvärd

Carina Holmberg har lagt med åtskilliga tusen på att hålla på med de olika budosportgrenarna.

– Ja, en fullständig utrustning i kendo kostar flera tusen kronor. Sedan har jag också köpt ett riktigt samurajsvärd som kostar minst 80 000 kronor.

Å andra sidan har Carina varken slängt ut pengar på bil, stereo eller andra prylar.

– Men kendo, iaido och jodo är för mig ett sätt att leva. Träna kommer jag att fortsätta med livet ut säger Carina.

Hon känner själv att hon utvecklats som människa.

– Det har bland annat lärt mig att vara mer uppmärksam på det som händer runt omkring en. Man blir mer vaksam, har lättare att handskas med en situation som kan uppstå, man tränar upp sin reaktionssnabbhet. Sedan är inte minst kendo en fysiskt krävande sport.

Lär ut japanska

Carinas kunskaper i japanska språket har gjort att hon i dag är lärare i just japanska i ABFs regi i Skellefteå.

– Jag har åtta deltagare, det är faktiskt mina klubbkamrater i Shindokan Skellefteå Budoklubb, vi bildade klubben i fjol.

1995 kanske Carina åker till Japan för fjärde gången. Men någon tanke på att bosätta sig där har hon inte.

– Nej, aldrig. Efter att ha bott där har jag ännu mer insett vilket bra land Sverige är. Det finns en social trygghet här som saknas helt i Japan, säger Carina.

Tjejen som dock känner sig extra trygg.

Tack vare den japanska budosporten.

HENRY WIKSTRÖM

Victim of love

REGI: Jerry London
PRODUCENT: Gary Goldstein och Bernie Goldmann
I ROLLERNA: Pierce Brosnan, Jobeth Williams, Virginia Madsen m fl

Det här är en triangel som är mycket komplicerad. Psykiatrikern Tess förälskar sig i en stilig man. Samtidigt upptäcker hon att Paul tycks ha en affär med Tess mest obalanserade patient Carla. Ett triangeldrama börjar. Då kommer frågan – vem frukatar Tess mest, mannen hon älskar eller kvinnan han kanske krossat...

Första halvan mycket tam, slutet riktigt spännande.(Esselte).

++ **SRO**

Havanna

REGI: Sydney Pollack
PRODUCENT: Sydney Pollack och Richard Roth
I ROLLERNA: Robert Redford och Lena Olin

Jack Weil, korthaj med det stora klippet för ögonen, kommer till Havanna julen 1958. Den kubanska revolutionen står för dörren och diktatorn Batista ska drivas på flykten.

Jack träffar på båten vackra Roberta, hustru till en av revolutionärerna. Hon ombeds köra Jacks bil genom tullen.

Därmed dras Jack in i en dödlig triangel av gangsters, diktatur och revolution.

Mästerligt spel av svenskan Lena Olin. En sevärd film.

++++ **SRO**

Alice

REGI: Woody Allen
PRODUCENTER: Jack Rolling och Charles H Joffe
I ROLLERNA: Alec Aldwin, Blythe Danner, Judy Davis, Mia Farrow, William Hurt

Alice, Mia Farrow, är kvinnan som verkar ha allt. En rik man, tjänstefolk och obegränsad tillgång till kontokort. Men det är något som fattas – något meningsfullt. Hon söker hjälp hos en kinesisk naturläkare för sina kroppsbesvär, men han genomskådar henne. Hjälpen hon får öppnar en helt ny värld för henne. Och när hon slutligen har chansen att välja mellan maken och älskaren – ja, då får hennes beslut omgivningen att häpna.

En rolig komedi som oförskräckt kastar sig överfantasigränserna, men med en stor dos allvar i botten.

++++ **KÅ**

Whore – en horas dagbok

REGI: Ken Russell
PRODUCENT: Dan Ireland och Ronaldo Vasconcellos
I ROLLERNA: Theresa Russell, Benjamin Monton

Theresa Russell gör rollen som den prostituerade Liz som ryммer från sin hallick för att få leva ett eget liv och själv behålla pengarna hon tjänar.

Hon berättar om sitt liv som prostituerad, om sina kunder och deras olika böjelser och begär.

En ganska tråkig film. Inte så innehållsrik som den skulle ha kunnat vara. Man är glad att man har en snabbspolningsknapp på videon. (Media Transfer)

++ **LB**

Dödens motorväg

REGI: Carl Colpaert
PRODUCENTER: Cineville och Seth Willensson
I ROLLERNA: Jennifer Rubin och Jim Metzler

En makalöst seg start som lockar att stänga av apparaten. Slutet väger dock till viss del upp med viss dramatik mellan motorvägens yrkesmördare och hans tillfälliga offer som till slut blir hans baneman.

++ **SH**

Hudson Hawk

REGI: Michael Lehman
PRODUCENT: Robert Craft
I ROLLERNA: Bruce Willis, Danny Aiello m fl

Den här filmen blev ordentligt nedskriven vid biopremiären. Orättvist tycker undertecknad som bittat åtskilliga godbitar.

Framför allt samspelet mellan herrar Willis och Aiello är superbt och bjuder på stor skådespelarkonst.

Tyvärr försvinner Danny Aiello tillfälligt ur handlingen i filmens mittparti och då blir det också segt.

Totalt sett ett gott hantverk som förtjänar överbetyg. (Egmont Film)

+++ **NW**

Switch – som man bäddar får man ligga

REGI: Blake Edwards
PRODUCENT: Tony Adams
I ROLLERNA: Ellen Barkin, Jimmy Smits m fl

Gamle ringrliven Blake Edwards vet hur man snickrar till en god komedi, den här filmen är inget undantag.

Historien om mansgrisen som mördas av tre älskarinnor och återuppstår som kvinna bärs upp av suveräna Ellen Barkin. Tänk bara att en tjej spelar en man som skall försöka gå som den tjej han blivit förvandlad till. Hlingde ni med?

++++ **NW**

Retribution

REGI: Guy Magar
I ROLLERNA: Dennis Lipcomb, Leslie Wing, Hoyt Axton

Det här är en skräckfilm som lovar mer än den håller. Vad som i början ger förhoppningar om en psykologisk thriller med telekinetiska laddningar, urartar så småningom till en tämligen medelmåttig specialeffektsrysare. Och huvudrollsinnehavaren Dennis Lipcombes agerande genomgår samma utveckling: från nyansrikt finsnickeri till gällt överspel. (Media Transfer)

++ **AS**

Recensenter: Sören R Olofsson, Karin Ågren, Linda Brander, Stefan Holgersson, Nils Widing, Anders Sjögren.